

СУСПІЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Варава Ірина

старший викладач кафедри теорії та історії держави і права
Національний авіаційний університет

Україна

Надшвидкі темпи розвитку комп'ютерної техніки та інформаційних технологій ХХІ ст. змінили сприйняття людиною поняття інформації. Технологічні інновації здійснюють вплив на соціально-економічний розвиток країн, структуру ринку праці і трансформацію освітніх послуг. Інформація стала основним ресурсом і стрімко проникла у всі сфери людської життєдіяльності. Продовжується процес формування так званого інформаційного суспільства. Поняття «інформаційне суспільство» почало використовуватись у другій половині ХХ століття, а сьогодні цей термін вже закріплений у низці міжнародних та національних нормативно-правових актів [1].

Підвищується важливість інформації, її якості та швидкості доступу до неї. Крім того, глобалізаційні тенденції, які характеризують сучасну епоху, найбільш проявляються саме в інформаційній сфері, забезпечуючи діалог культур і цивілізацій у всіх без виключення напрямках життєдіяльності людства.

Важливу роль у цих процесах покликано відіграти право, яке має впливати на хід вказаних процесів.

На часі активне застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які стали одним з найважливіших показників рівня життя населення, розвитку стану економіки, національної безпеки та ін. Динамічний розвиток мережевих та хмарних технологій, телекомунікацій, потужностей штучного інтелекту значно розширили можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах життєдіяльності [2]. До послуг сучасних фахівців в Україні широка кон'юнктура мобільних додатків, навчальних блогів, онлайн-конструкторів договорів, аналітичних онлайн-платформ, смарт-офісів юридичних фірм, тощо.

Основним механізмом регулювання суспільних інформаційних відносин є законодавство. Нині в Україні головним пріоритетом держави визначено прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя [4].

Україна, маючи свою гідну історію такої сфери, як кібернетика, готує і має значну кількість висококваліфікованих фахівців з інформаційно-комунікаційних технологій, математики, кібернетики; у країні постійно зростає та

поновлюється парк комп'ютерної техніки, сучасних систем та засобів телекомунікації, зв'язку; високою є ступінь інформатизації банківської сфери.

Це є доказом того, що український ринок інформаційно-комунікаційних технологій активно розвивається та може стати фундаментом вітчизняного розвитку інформаційного суспільства.

Проте потрібно відмітити недостатній ступінь розбудови інформаційного суспільства в Україні порівняно із світовими тенденціями. Існують конкретні причини такого незрозумілого відставання: відсутня координація зусиль державного і приватного секторів економіки з метою ефективного використання наявних ресурсів; неефективним є використання фінансових ресурсів, спрямованих на інформатизацію; недостатній розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери; повільно відбувається створення інфраструктури для надання інформаційних послуг з використанням мережі Інтернет; недостатній рівень комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, повільне впровадження нових методів навчання із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; низький рівень інформаційної представленості України в Інтернет-просторі, і недостатня присутність україномовних інформаційних ресурсів; також недостатній рівень державної підтримки виробництва засобів інформатизації, програмних засобів та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, що не забезпечує всіх потреб економіки і суспільного життя; та інші.

На жаль, існують проблеми у питанні захисту авторських прав на комп'ютерні програми, для прискореного розвитку інформаційного суспільства в Україні необхідні державні рішення, спрямовані на створення національних інноваційних структур (центрів, технополісів і технопарків) з розробки конкурентоспроможного програмного забезпечення [4].

Основними стратегічними цілями розвитку інформаційного суспільства в Україні є:

- прискорення розробки та впровадження новітніх конкурентоспроможних інформаційно-комунікаційних технологій у усі сфери суспільного життя;
- забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості;
- розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція із світовою інфраструктурою;
- державна підтримка нових "електронних" секторів економіки (торгівлі, надання фінансових і банківських послуг тощо);
- створення загальнодержавних інформаційних систем;
- збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування;
- державна підтримка використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій засобами масової інформації;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами;

– захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, та мінімізації ризику "інформаційної нерівності";

– вдосконалення законодавства з регулювання інформаційних відносин;

– покращення стану інформаційної безпеки в умовах використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Підсумовуючи, варто сказати, законодавча та нормативно-правова база функціонування інформаційної сфери України в цілому відповідає європейським нормам [3], проте назріла потреба систематизації національного інформаційного законодавства шляхом кодифікації – розробки системоутворюючого Кодексу (Інформаційного кодексу).

Список використаних джерел:

1. Кормич, Б.А. (2011). Інформаційне право Підручник. Рекомендовано МОН України для вищих навчальних закладів. Х.: Бурун І К.
2. Логінова, Н. І. & Трофименко, О. Г. (2013). Деякі аспекти інформатизації в системі судочинства. *Митна справа: науково-аналітичний журнал*, Вип. 2 (86), Ч. 2, кн. 1.
3. Кудрявцева, С.П. & Колос, В.В. (2005). *Міжнародна інформація*. К.: Видавничий Дім «Слово». Вилучено з <http://pulib.if.ua/part/9895>
4. *Про схвалення стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні* (Розпорядження Кабінету Міністрів). Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/>

DOI 10.36074/24.01.2020.v2.30

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

ORCID ID: 0000-0002-4611-4906

Марущак Анна Валеріївна

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
*Чернівецький юридичний інститут
Національного Університету «Одеська юридична академія»*

ORCID ID: 0000-0002-2406-766X

Латковський Павло Павлович

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
*Чернівецький юридичний інститут
Національного Університету «Одеська юридична академія»*

УКРАЇНА

Нещодавно в Україні була прийнята Стратегія розвитку фінансового сектору України. Її затвердження було здійснене спільно декількома суб'єктами – Національний банк України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національна комісія